

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

AHMET İHSAN'IN *TEK Mİ ÇİFT Mİ?* ADLI HİKÂYESİNİN LATİN HARFLERİNE AKTARIMI

Teoman Aydın - 19027028

Dr. Öğr. Üyesi ALPARSLAN OYMAK

Ahmet İhsan (1867-1942) yılları arasında yaşamış gazeteci, yayımcı ve siyaset adamıdır. Yayımladığı birçok çeviri eseri yanında telif eserleri de vardır. Bu çalışmada Ahmet İhsan'ın hayatı ve eserleri hakkında bilgi verilmiştir. Daha sonra Ahmet İhsan'ın İstanbul Âlem Matbaası'nda hicri 1309 yılında basılan, aslen Fransız Alexandre Dumas Fils'in (Alexandre Dumas'ın oğlu) kaleme aldığı "*Tek mi Çift mi?*" adlı hikâyesinin öncelikle geniş bir özeti daha sonrasında da metnin Latin harflerine aktarılmış biçimi verilmiştir.

Ahmet İhsan (1868-1942)

Ahmet İhsan 1868 yılında babasının memuriyette bulunduğu Erzurum'da doğar. Aslen Kastamonuludur. Babasının memuriyeti sebebiyle sürekli okul değiştirmek zorunda kalır. Ankara'da iken Âgâh Efendi'den Fransızca dersleri alır. Mülkiye Mektebi'ne girer, burada ilk çeviri eseri olan Bir Serseri'yi (E. Enol – L. Judici, İstanbul, Hicri 1303) yayımlar. Okulunu bitirince memuriyet hayatına başlar. Memuriyet döneminde Ümran adlı dergiyi çıkarır, fakat bu dergi hükümet baskısıyla 29. sayısında kapatılır. Jules Verne'nin eserlerinin çevirilerini yapar, yazarın ülkemizde tanınmasını ve sevilmesini sağlar. Daha sonra memuriyetinden ayrılır ve Âlem Matbaası Ahmet İhsan ve Şürekâsı basımevini kurar. Matbaasını Avrupa inceleme gezisinde öğrendiği ölçüde modernleştirir. Çoğu eserini bu matbaada basar. Basım ve yayım dünyasındaki hizmetlerinden ötürü 1910 yılında "Maarif Nişanı"nı almaya hak kazanır. Daha sonra Servet-i Fünun dergisini çıkarmış (27 Mayıs 1944) ve bu dergi ölümünden iki yıl sonraya kadar ara ara kapansa da devam etti. Edebiyat tarihimizde önemli bir yeri olan Edebiyat-ı Cedîde ve Fecr-i Âtî toplulukları bu dergiden çıkar. Bunların dışında öğretmenlik, müdürlük ve belediye dairesi reislikleri yapar. Millî Mücadele sırasında Almanya ve Avusturya basınında Anadolu ile ilgili haberler yayımlar. Lozan konferansında görev alır, CHP'den Ordu milletvekilliği yapar. 29 Aralık 1942'de vefat eder.

Eserlerinden Bazıları

Telif Eserleri

- *Takvîm-i Ümran*
- *Nev-Usul Fotoğraf*
- *İlm-i Servet*
- *Asya-yı Şarkî'ye Seyahat*
- *Küçük Fıkralar*
- *Avrupa'da Ne Gördüm*
- *Bir Fâcia*
- *Demiryolları*
- *Fennî Eğlenceler*
- *Postacı*
- *Bahse Ne Dersiniz*
- *Ülfet*
- *Musavver Nevsâl-i Servet-i Fünûn*

Tercüme Eserleri

- *Bir Serseri* (Etienne Enol – Louis Judici'den,
- Jules Verne'den: *Seksen Günde Devr-i Âlem*
- *Gizli Ada*
- *Deniz Altında 20.000 Fersah Seyahat*
- *Kaptan Gran'ın Çocukları*
- *Cevv-i Havâda Seyahat*
- *Çin'de Seyahat*
- *İki Sene Mekteb Tatili*
- *Kaptan Hatras'ın Seyahati - Kutb-ı Şimâliye Seyahat*
- *Mihver-i Arz*

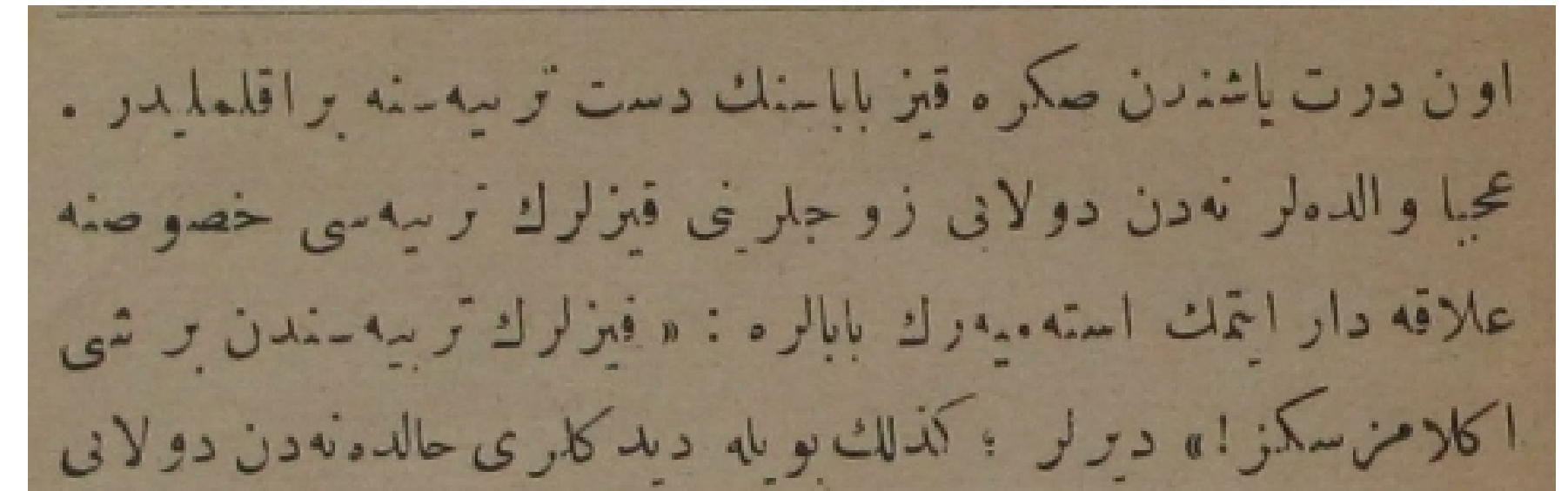
Tek mi Çift mi?

Eser, hicrî 1309, miladi 1892 yılında Ahmet İhsan'ın kendi matbaasında basılmıştır (Âlem Matbaası- Ahmet İhsan ve Şürekâsı). Bir aşk hikayesi olan eser, Bir kadının iki erkek arasında kalmış olmasını anlatmanın yanında, dönemin bazı özellikleri, gündelik hayatı, anne-kız, baba-kız ilişkilerinden de bahseder.

Mektuplaşmalardan oluşan eser yirmi dört sayfadır ve akıcı bir dille yazılmıştır. Hikâye, Adrian'ın Valentine'e mektubu ile başlar. Adrian on sekiz, Valentine ise on dokuz yaşında evli bir kadındır. Bu mektup gündelik hayat, baba-kız ilişkisi, evlilik konusundaki düşüncelerden oluşmaktadır. Ancak mektuptaki asıl olay Adrian'ın halasının oğlu, asker olan Rene ile varlıklı Kazimir (Mösyö Vilong) arasındaki hangisi ile izdivaç yapılacağı meselesidir.

Kitaptan bir resim.

Kitaptan bir alıntı.

KAYNAKÇA

İBB Atatürk Kitaplığı'nda 843 1309 H [1892 M] k.1 1 numarasıyla kayıtlı ve demirbaşı AG_0368 olan "*Tek mi Çift mi?*" eserinin tam künyesi: *Tek mi Çift mi?* Mütercimi: Ahmet İhsan, Muharriri: Aleksandr Dumazade, İstanbul, Âlem Matbaası- Ahmet İhsan ve Şürekâsı, 1309

KIÇKAYA, D. (2008). Ahmet İhsan ve Romanları (İnceleme-Metin) [Yüksek Lisans Tezi], Kocaeli Üniversitesi

ÜSTÜN, K. (2018). "Ahmet İhsan Tokgöz", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü